

Η ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΜΕΝΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΣΧΙΖΟΦΡΕΝΕΙΑ

Καϊκούση Κατερίνα, Αβραάμ Σωτηρούλα, Χατζιωάννου Άννα

Εισαγωγή: Η σχιζοφρένεια είναι μια ψυχική διαταραχή η οποία αφορά στη διαταραχή του τρόπου σκέψης και αντίληψης της πραγματικότητας. Θετικά και αρνητικά συμπτώματα επιδρούν στη λειτουργικότητα και κατά συνέπεια στον καθημερινό τρόπο ζωής των ατόμων με σχιζοφρένεια. Η σχιζοφρένεια βιώνεται από τους ίδιους τους σχιζοφρενείς με ένα τρόπο πολύ διαφορετικό από αυτόν που εμείς οι ίδιοι βλέπουμε. «Κι ενώ το ασυνείδητο βρίσκεται στην επιφάνεια στον σχιζοφρενή, η σχιζοφρένεια μοιάζει με τη λίμνη του Νάρκισσου που τον ρούφηξε στον πυθμένα της, εκεί, στο χώρο του ασυνείδητου σκότους» (Freud, 1915).

Σκοπός: Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η διερεύνηση της βιωμένης εμπειρίας των ατόμων με σχιζοφρένεια και των παραγόντων που επηρεάζουν την εμπειρία αυτή.

Υλικό και Μέθοδος: Πραγματοποιήθηκε κριτική συστηματική ανασκόπηση της ερευνητικής βιβλιογραφίας με σκοπό τη διερεύνηση της βιωμένης εμπειρίας των ατόμων με σχιζοφρένεια και των παραγόντων που επηρεάζουν την εμπειρία αυτή. Η αναζήτηση της σχετικής βιβλιογραφίας έγινε στις βάσεις δεδομένων GOOGLE SCHOLAR, PUBMED, CINAHL, SCIENCE DIRECT. Οι λέξεις – κλειδιά που χρησιμοποιήθηκαν Lived Experience, Schizophrenia, Hallucinations με όλους τους πιθανούς συνδυασμούς. Η ανασκόπηση πραγματοποιήθηκε από τον Μάρτιο μέχρι και τον Ιούλιο του 2014. Στην βιβλιογραφική ανασκόπηση συμπεριλήφθηκαν μόνο ποιοτικές έρευνες. Όλες οι έρευνες αφορούσαν στη διερεύνηση της βιωμένης εμπειρίας ασθενών με σχιζοφρένεια. Η χρονολογία δημοσίευσης των άρθρων, ο αριθμός των ψυχωσικών επεισοδίων, ασθενείς με άλλη διάγνωση πέραν της σχιζοφρένειας ή διαφοροδιάγνωση δεν τέθηκαν σαν κριτήριο εισαγωγής ερευνών.

Αποτελέσματα: Στην παρούσα συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση συμπεριλήφθηκαν 13 ποιοτικές έρευνες που απαντούσαν στο σκοπό αυτό. Σε όλες τις έρευνες που συμπεριλήφθηκαν το δείγμα αποτέλεσαν ασθενείς, οι οποίοι είχαν διαγνωστεί με σχιζοφρένεια. Το στίγμα φαίνεται να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον τρόπο που βιώνουν ένα ψυχωσικό επεισόδιο τα άτομα με σχιζοφρένεια. Φαίνεται επίσης να επηρεάζει ο τρόπος που η κοινωνία αντιμετωπίζει τη νόσο, καθώς και η συμπτωματολογία και η αλλαγή στις κοινωνικές σχέσεις. Επιπλέον σημαντικό ρόλο φαίνεται να διαδραματίζει η στάση των επαγγελματιών υγείας τόσο ως προς την αντιμετώπιση του στίγματος όσο ως προς τον τρόπο αποθεραπείας.

Συμπεράσματα: Το υποκειμενικό βίωμα κάθε άτομου φαίνεται να διαφοροποιεί τον τρόπο που βιώνει ή αντιλαμβάνεται τη νόσο. Παράλληλα ο τρόπος που οι επαγγελματίες υγείας - νοσηλευτές αντιμετωπίζουν τη νόσο επηρεάζει τον τρόπο που τα ίδια τα άτομα με σχιζοφρένεια βιώνουν την ασθένειά τους. Το θέμα χρήζει περαιτέρω διερεύνηση τόσο στα Κυπριακά δεδομένα αλλά και διεθνώς.